

Nederland opgroeigebied voor haai en rog

12:00 uur

Vissennetwerk 2025

Niels Brevé (Sportvisserij Nederland - WUR)

06-25591607 / breve@sportvisserijnedeland.nl / niels.breve@wur.nl

Overzicht van actuele Nederlandse studies naar haaien en roggen in de Noordzee

(en ik ben vast nog wel wat vergeten)

State of the Art - Haaien en roggen in de Noordzee (2010)

H.J.L. Heessen

[Wageningen Marine Research](#)

Research output: Book/Report › Report › Professional

<https://edepot.wur.nl/142994>

Dit rapport geeft een beschrijving van de meest algemene haaien en roggen in de Nederlandse wateren en in de Noordzee. Er wordt kort ingegaan op de bijzondere biologische kenmerken van haaien en roggen (kraakbeenvissen of elasmobranchen) die er juist de oorzaak van zijn dat het zo'n kwetsbare vissoorten zijn. Er wordt informatie gegeven over de vangsthoeveelheden, over beheersadviezen van ICES en de TAC's die sinds 1999 door de EU zijn ingesteld.

Tenslotte wordt ingegaan op de mogelijke oorzaken van de afname van haaien en roggen in de Noordzee en worden aanbevelingen gedaan voor een verdere aanpak.

Waarom zijn haaien en roggen zo kwetsbaar? Haaien en roggen groeien doorgaans langzaam, en worden pas op relatief late leeftijd geslachtsrijp

Een vleet, in 1965 al een bijzondere vangst. Dirk Hoek uit Katwijk aan boord van de IJM 36.

Een derde van alle soorten haaien en roggen kwetsbaar of bedreigd

| **NATUUR** · [Nieuws](#) · 03-12-2024 · leestijd 2 minuten · 169 keer bekeken · bewaren

Haaien verkocht in Spanje © IFAW - Fotograaf Jim Abernethy

<https://www.bnnvara.nl/vroegevogels/artikelen/een-derde-van-alle-soorten-haaien-en-rokken-kwetsbaar-of-bedreigd>

Actieplan haaien & roggen 2022-2027

- <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2023/02/07/bijlage-haaien-en-roggen-actieplan-2022-2027>
- Ontwikkeld om bij te dragen aan het duurzame beheer van deze soorten.
- 1. Educatie en communicatie
 2. het verminderen van ongewenste bijvangsten
 3. het verhogen van de overlevingskansen.
- Werkgroep onder leiding van de Nederlandse Elasmobranchen Vereniging (NEV), waarin de visserijsector, natuur- en milieuorganisaties, wetenschap en beleidsmedewerkers zijn vertegenwoordigd.

Enorme haai gevangen in Noordzee: 'Dit hebben ze zelfs niet in de dierentuin'

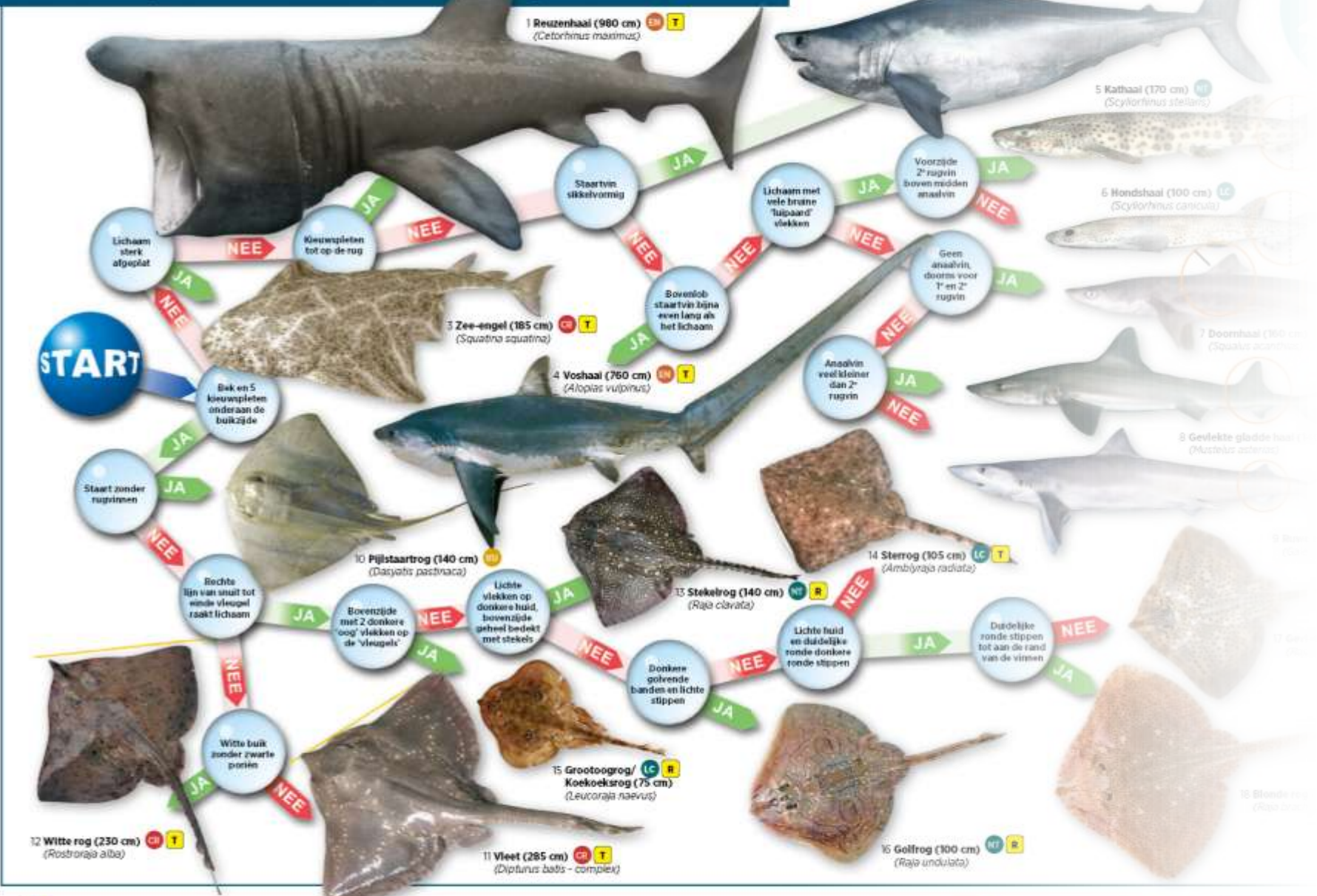
DIEREN

3 juli 2023, 18:02

<https://www.hartvannederland.nl/milieu-gezondheid/dieren/artikelen/enorme-haai-van-5-meter-gevangen-in-noordzee>

HAAIEN, VLETEN & ROGGEN

van de Zuidelijke Noordzee en het (oostelijke) Engelse Kanaal

R RAPPORTAGE VERPLICHTING
T TERUGZET VERPLICHTING

EXTINCT: EX
THREATENED: CR, EN, EW
LEAST CONCERN: NT, LC

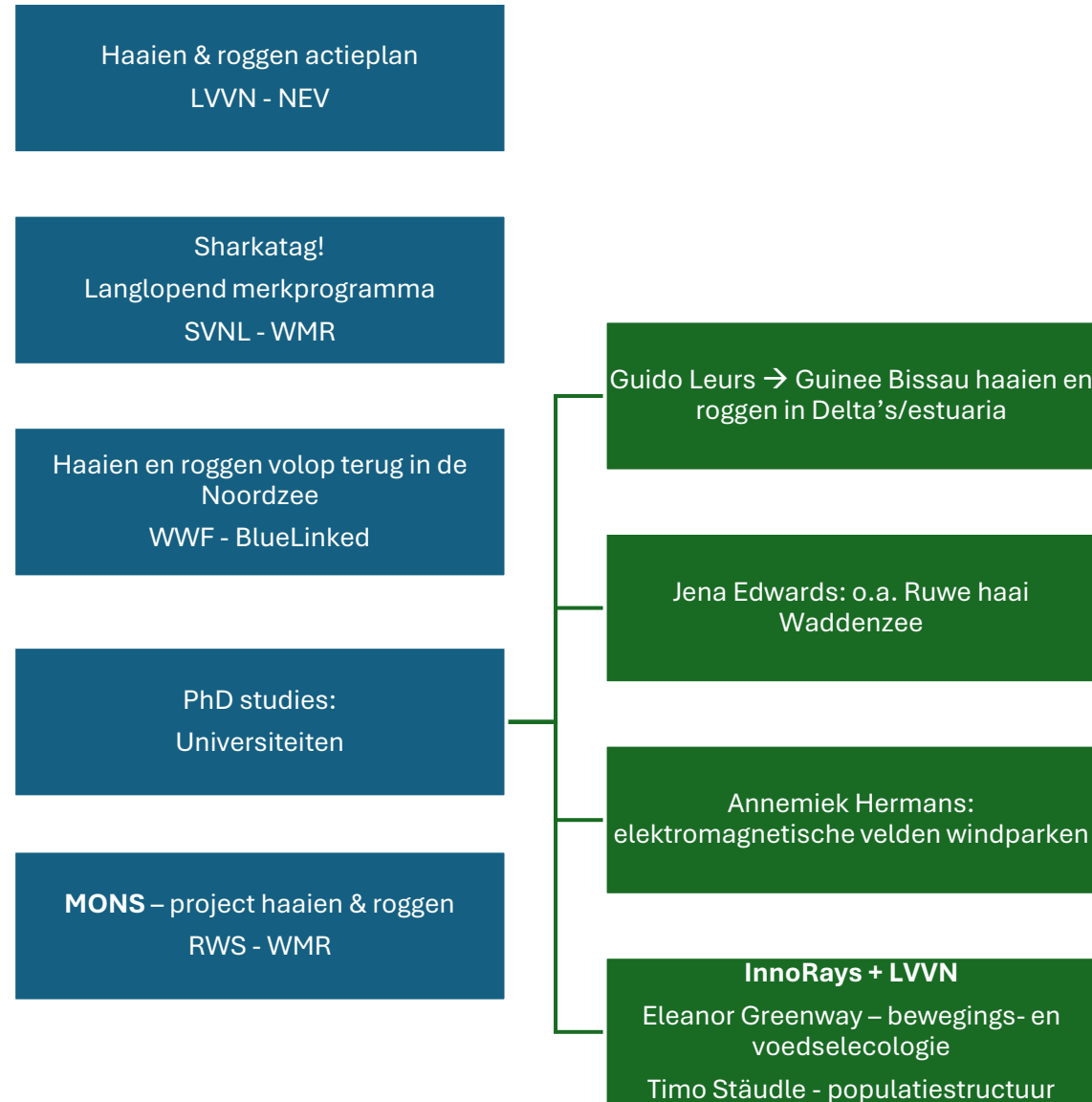
WAGENINGEN
UNIVERSITY & RESEARCH

We zijn hard op weg om de kennis over Nederlandse haaien en roggen een 'boost' te geven.

Lijstje met onderzoeksprojecten in Nederland - sinds 2010.

Kruisbestuivingen/ werkverbanden tussen diverse NGO's, overheden en onderzoeksinstituten, zijn hier niet in beeld gebracht.

Langlopend merk- terugvangst onderzoek haaien en roggen. Vooral gevlekte gladde haai maar ook pijlstaartrog, ruwe haai en hondshaai **2011 – heden**

Hengelcharters, sportvisser, beroepsvisser, WMR en vele anderen

Belangrijkste resultaten tot zover:

- Seizoensgebonden waarnemingen
- Migratiepatronen verschillen tussen man en vrouw
- Oosterschelde = kraamkamer (95% = volwassen vrouw)

Haaïen en roggen volop terug in de Noordzee!

Herstel stekelrog Nederlandse kust

WWF-NL, Sportvisserij, Dutch Shark Society
Dolfinarium, WMR, [BlueLinked](#) → [opkweekcentrum](#)

Foto: Peter Verhoog

Westerschelde en Belgisch deel Noordzee.

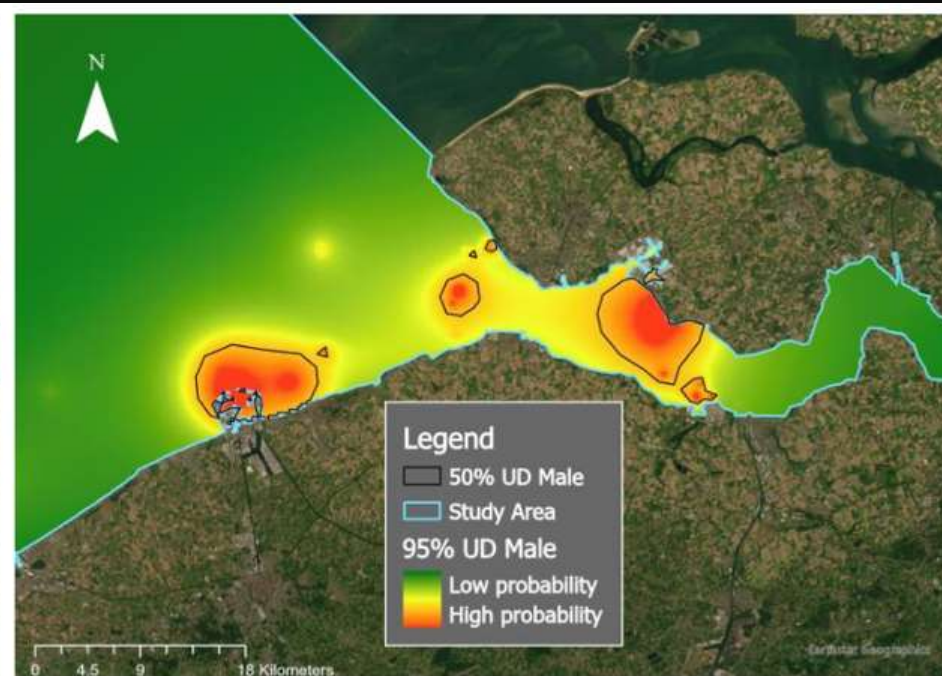
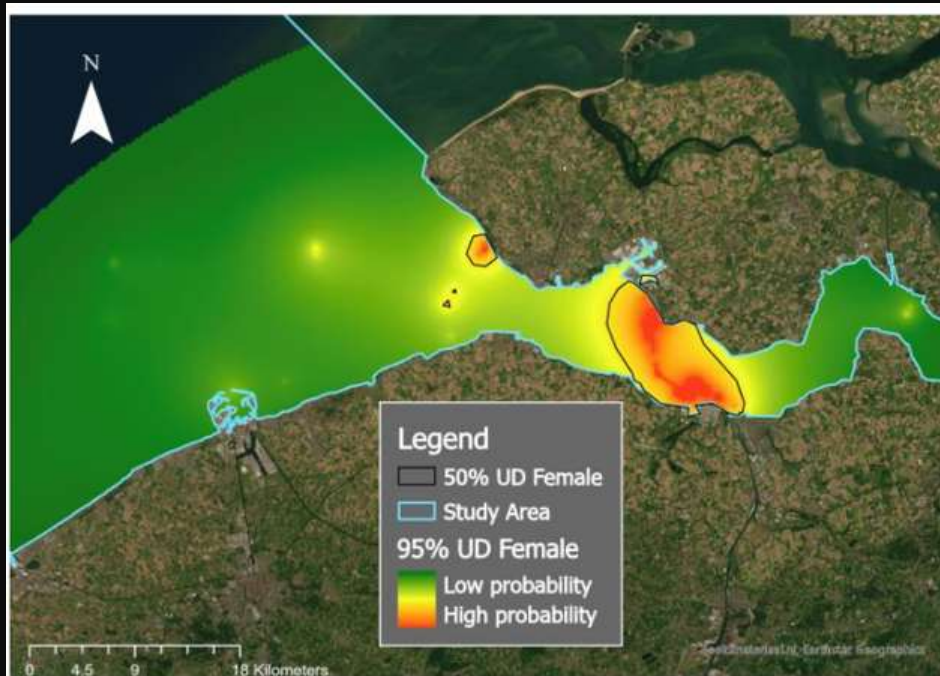
Akoestische telemetrie

Stagerapporten Lars Essing (2022) en Jeroen Verveld (2023)

We moeten dit nog publiceren

Is de Westerschelde (opnieuw) geschikt voor stekelrog?

- . 90 Dieren (30/jaar)
- . De roggen vertoonden residential gedrag
- . Toplocaties: havens van Zeebrugge & Vlissingen
- . Mannen bewogen meer actief in- en uit het estuarium dan vrouwen
- . In de winter vooral aanwezig in het estuarium, in de zomer meer 'naar buiten'

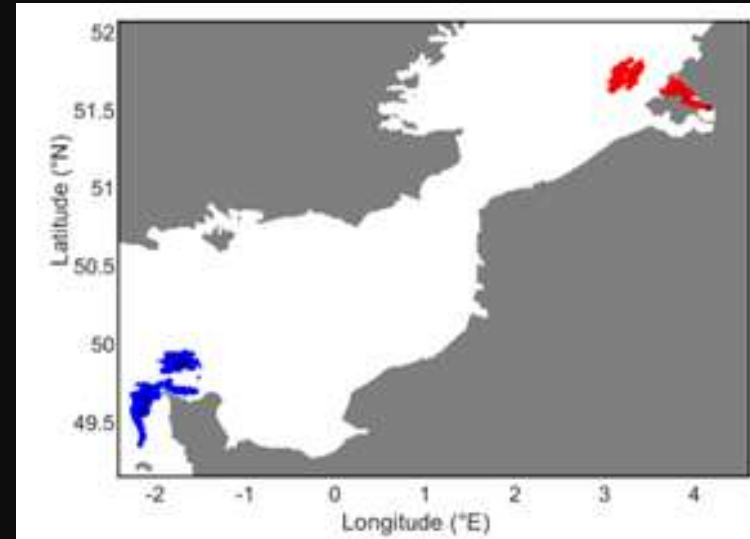

Pijlstaartrog – migratiepatronen

- Linking deep winter and shallow summer habitats: seasonal migrations of common stingrays in the North Sea ecoregion

Jan Jaap Poos^{1,2}, Eleanor Greenway^{1,3}, Niels Breve^{1,4,5}, Nadia Maula¹, Moko Widyatmoko¹, Jurgen Batsleer^{2,6}, Paddy Walker³, Leo Nagelkerke¹, Erwin Winter^{1,2}

- In summer, pDST-tagged rays remained in the Eastern Scheldt and nearby coastal zones; in autumn, they migrated over 450 km to Hurd's Deep, a deep-water (~180 m) site revisited repeatedly.
- The Dutch Delta appears to serve as a key habitat in summer, potentially for feeding or reproduction.

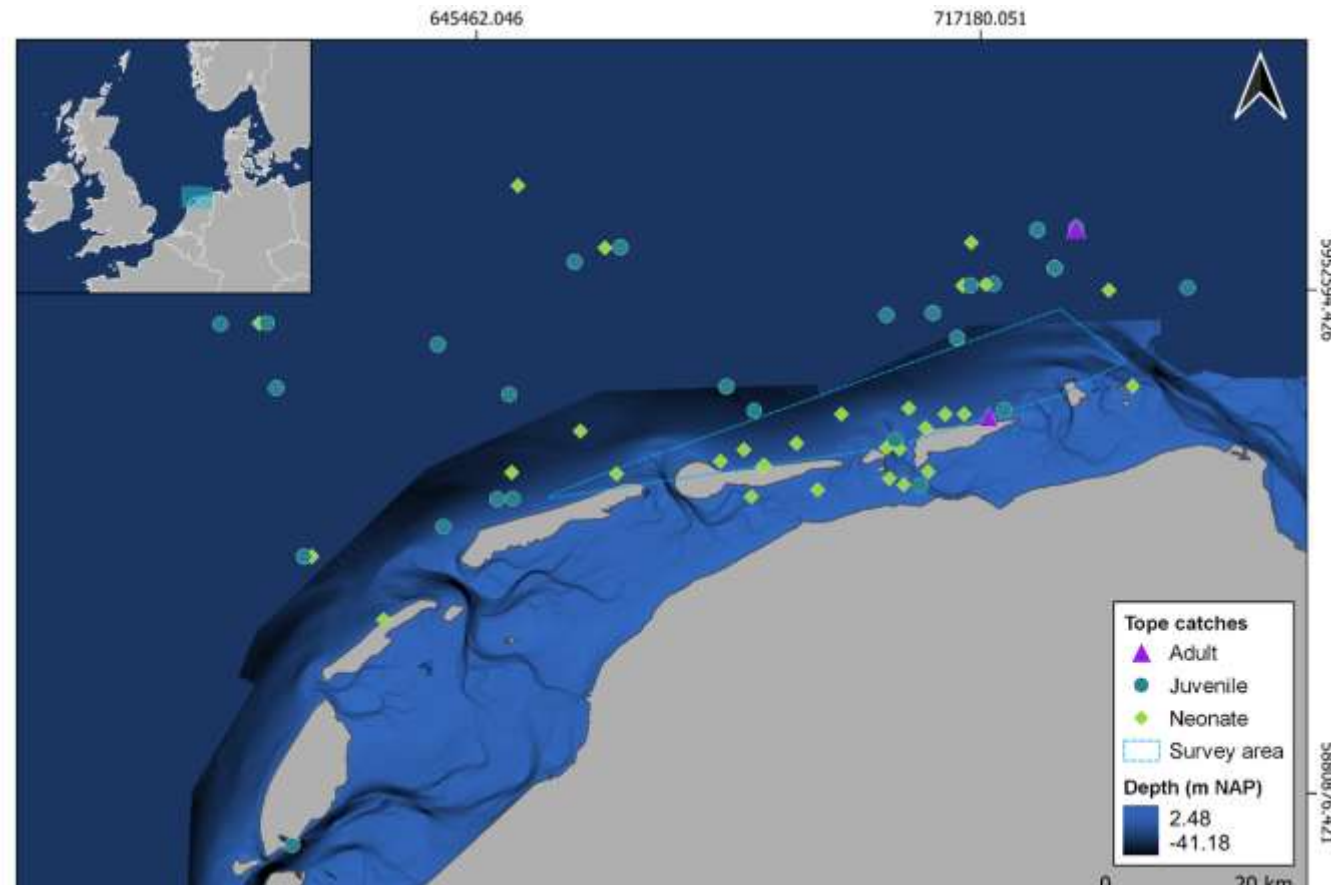
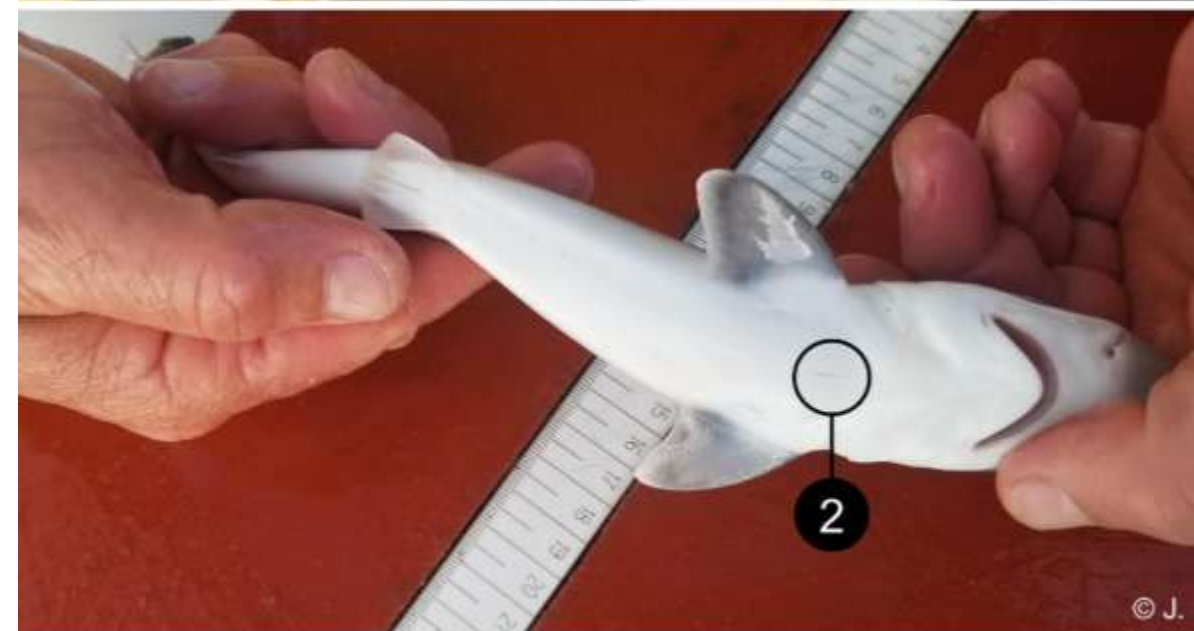

Jena Edwards et al. 2025

Evidence for a pupping area around the Dutch Wadden Islands for the critically endangered tope shark (*Galeorhinus galeus*)

Edwards, Jena E.^{1,2*}, Niels W.P. Brevé^{2,3}, Paddy Walker⁴, Anthonie D. Buijse^{2,5}, Allert I. Bijleveld¹, Hendrik V. Winter^{2,6}

- Catch records from various sources, recreational angling and fisheries bycatch, and the presence of neonates during a 2022 July survey provided evidence to support the **existence of a pupping ground for tope sharks in the Dutch Wadden Sea and adjacent coastal North Sea waters.**

Project

Innorays: DNA-verwantschapsanalyse

Kun je met DNA-verwantschapsanalyse en 'close kin mark recapture' schatten hoeveel robben er in de Noordzee zwemmen?

Jan Jaap Poos

De kernvraag van het onderzoek is of een nieuwe en innovatieve DNA-methode toegepast kan worden om populatiegroottes van Stekelrog en Blonde rog te schatten.

MONS staat voor Monitoring en Onderzoek Natuurversterking en Soortenbescherming en wordt uitgevoerd door **Rijkswaterstaat**.

- **Ruimtelijk habitatgebruik**

- Akoestische telemetrie
- 'data storage transmitters'
- Habitat modelleren

- **Voedselwebecologie**

- Voedselwebrol van verschillende soorten
- In kaart brengen van veranderingen in de levenscyclus (ontogenetisch)

- **Soorten:**

- Hondshaai
- gevlekte gladde haai
- ruwe haai
- Doornhaai
- Koekoeksrog
- Sterrog
- Vleet
- pijlstaartrog

In de tussentijd...
In de UK en Ierland

Herstel van haai en rog
is ook hier waarneembaar
en ook hier diverse
onderzoeksprojecten

Irish Specimen Common Skate
taken south of the North Channel
http://www.angling-ireland.com/common_skate

Shetland Flapper Skate Tagging Project

SHETLAND FLAPPER SKATE TAGGING PROJECT

The Marine Science team at UHI Shetland were recently successful in securing funding from the Scottish Marine Environmental Enhancement Fund (SMEEF) to run a two-year project tagging Europe's largest skate species, the flapper skate, in the seas around Shetland. They will spend time tagging as many flapper skate as possible with the hope of receiving reports from commercial fishers and hobby anglers when a tagged skate has been recaptured. This will allow the team to gain a vital insight into the lives of these marine giants and help answer questions such as: do they migrate or stay in the same areas over time? How quickly do they grow? How abundant are they locally?

<https://www.shetland.uhi.ac.uk/research/fisheries/shetland-flapper-skate-tagging-project/>

IRISH SCIENTISTS TAG GIANT PORBEAGLE SHARK OFF DONEGAL COAST

APRIL 30, 2022 | GRIPT NEWS | 1050+ READS

An international team of scientists led by Trinity College Dublin tagged and released a record-breaking 3.8m porbeagle shark, *Lamna nasus*, off the coast of Donegal last week.

This huge female specimen, estimated to weigh 400-500kg, is the largest ever recorded in Irish waters and likely to be 25-30 years old. Local anglers (Ed, Tony, and Peter from Captain Cork, Dave and Aaron, respectively) worked together to catch the giant 'juggler' and transfer it to the scientists' vessel as the team could quickly measure it, attach two different types of satellite tag, and take samples to examine reproductive status.

<https://gript.ie/irish-scientists-tag-giant-porbeagle-shark-off-donegal-coast/>

<http://www.biteadventures.com/shark-fishing-trips.html>
Cornwall, UK (2025)

<http://www.biteadventures.com/shark-fishing-trips.html>
Cornwall, UK (2025)

Samenvatting

Haaïen en roggen onderzoek (in Nederland) is 'hot'.

We zien dat de haaïen en roggen terug komen in de Noordzee, absoluut ook langs de Nederlandse kust.

De Oosterschelde, Voordelta en Waddenzee fungeren als kraamkamer voor tenminste gevlekte gladde haaï, ruwe haaï en pijlstaartrog.

Wat is hiervoor de reden: Afname visserij? Klimaatverandering? Indicator herstel voedselweb?

Wat kunnen we met die kennis?

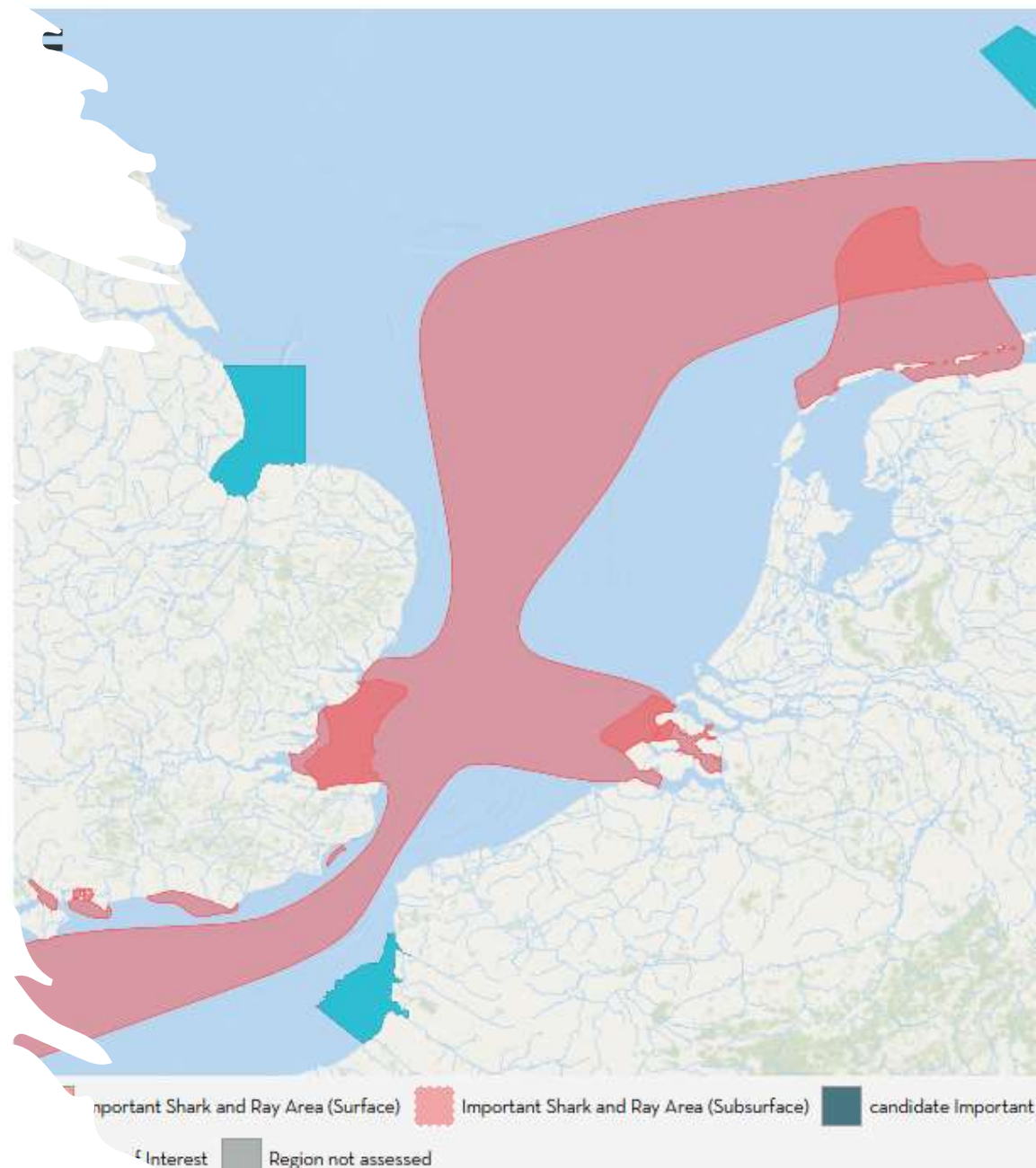
Wat kunnen met die kennis? Nou, bijvoorbeeld dit →

“Een teken dat natuurherstel werkt en bestaande drukfactoren gedeeltelijk weg zijn. We leren wat belangrijke gebieden zijn, en waar onze focus heen moet.”
Guido Leurs

“Het zou helpen als gebieden als de Waddenzee, Oosterschelde en Voordelta een status krijgen als cruciaal habitat voor haaien en roggen... “ Paddy Walker

THE WEB-GIS ISRA ATLAS

<https://sharkrayareas.org/e-atlas/>

Binnenkort in Blijdorp

- Congres van de European Elasmobranch Association - van 29-31 oktober 2025:
info@elasmobranch.nl

DE WILDE NOORDZEE

NATUUR DIE ZICH NIET LAAT TEMMEN

